

Vardag – Äldreboendet Björkgården

ORDLISTA

Kapitel 2

tegel (sida 7, rad 5) bränd lera

bråttom (sida 7, rad 8) inte mycket tid

Kapitel 3

bingo (sida 10, rad 3) ett spel

minne (sida 11, rad 7) minne är substantiv till komma ihåg eller minnas

Kapitel 4

lika (sida 13, rad 11) samma

otäcka (sida 14, rad 1) inte trevliga, saker man blir rädd för

spökhistorier (sida 14, rad 2) historier som handlar om döda personer

Kapitel 5

tar hand om (sida 17, rad 11) hjälper

Kapitel 6

på olika sätt (sida 20, rad 13) inte samma

TRÄNA ORDEN

Verb

1. Titta i ordlistan. Vilka ord är verb? Skriv de orden på ett separat papper.
2. Vilket tempus är orden skrivna i?

Substantiv

1. Titta i ordlistan. Vilka ord är substantiv? Skriv de orden på ett separat papper.
2. Är orden en- eller ett ord? Gör din egen ordlista. Skriv en eller ett framför orden.

Adjektiv

1. Titta i ordlistan. Vilka ord är adjektiv? Skriv de orden på ett separat papper.
2. Böj adjektiven tex glad – gladare – gladast.

Frågor

1. Vilka ord använder du för att beskriva något?
2. Vilka ord använder du för att berätta att någon gör något?
3. Vilka ord är saker?

Fyll på ordlistan

1. Läs texten igen.
2. Skriv upp fler ord som du vill träna på.
3. Förklara vad de betyder.
4. Bestäm vilken ordklass de är.

Skriv meningar

1. Skriv meningar med alla ord i ordlistan.
2. Klipp isär dina meningar.
3. Sätt ihop dem igen.
4. Hittar du många olika sätt att sätta ihop dem på? Eller blir det samma?

Träna högläsning

1. Leta upp orden i texten.
2. Läs de meningar där orden står högt för dig själv.
3. Fundera över: Vilka ljud är svåra att säga? Finns det några ljud som du känner dig osäker på?
4. Be någon annan läsa texten.
5. Läste han/hon texten likadant som du? Eller annorlunda? Försök diskutera er fram till vad som är rätt.

SKRIV

Miljöbeskrivning

1. Vilka ord hittar du i boken som passar för att beskriva miljör?
2. Vilken ordklass hör orden till? Gör en lista med alla ord och skriv vilken ordklass de hör till.
3. Skriv meningar med orden. Försök få meningarna att passa ihop så att de beskriver Björkgården.
4. Kan du några andra ord som du tycker passar för att beskriva ett ålderdomshem?
5. Har du besökt något ålderdomshem någon gång? Hur såg det ut?

Skriv ett brev

Sara skriver ett brev till en vän i sitt hemland. I brevet berättar hon om besöket på ålderdomshemmet. Hon skriver hur det såg ut, hon berättar om Eva och hon förklarar hur hon tänker om ålderdomshem. Skriv det brevet. Börja och avsluta på ett passande sätt.

Vad var det viktigaste som hände?

Vad var det viktigaste som hände i texten tycker du?

Har du någon gång känt likadant?

Berätta om det tillfället.

Berätta vad du tyckte om boken

Vad minns du mest från boken?

Vad tyckte du om boken?

Vad fick boken dig att tänka och känna?

Försök att skriva svaren på frågorna ovan i en sammanhängande text.

DISKUTERA

- Försök att återberätta texten tillsammans.
- Berätta vad ni tyckte om boken.
Var den bra eller dålig?
Förklara varför ni tycker så.
- Berätta om något tillfälle som du känt att något känns konstigt. Vad var det? Hur skiljer sig den situationen från ditt hemland?
- Tror ni att Sara tänker annorlunda efter besöket på ålderdomshemmet? Varför?
- Vad tror ni att ni kommer att minnas från den här boken om ett halvår?

Träna på att prata

Övningar att träna på i grupp

Se sidorna 5-6 i boken.

Sara frågar:

– Var är de nu?

Liv svarar:

Min pappa är död. Mamma bor på ett hem för gamla människor. Ett äldreboende.

Sara frågar:

– Varför bor de inte här med din familj?

Liv svarar:

Vi gör så i Sverige. Om någon är gammal och sjuk flyttar de till ett hem. På hemmet finns personal som hjälper de gamla, säger Liv.

Sara tänker:

Hur kan svenskar vilja göra så?

Fundera

Hur är det i ditt hemland?

Var bor de som blir äldre?

Vem tar handla om de som blir äldre?

Vad spelar familjen för roll?

Prata med din kompis

Var kommer du ifrån?
Hur fungerar det där?
Vad tycker ni om "äldreboenden"?

Övning i grupp

Tänk er att Sara och Livs ses för första gången.
Låt en person i gruppen vara Sara.
Låt en annan person i gruppen vara Liv.
Vad säger de under det första mötet?

De kanske säger:

- Hej, jag heter Liv.
- Hejhej, jag heter Sara.
- Var bor du? frågar Liv
- Jag bor här, svarar Sara.
- Vad kul! Då är vi grannar, säger Liv.
- Ja, vad roligt! Svarar Sara.

Fundera

Vad kan man mer fråga när man träffar någon som man inte känner?
Vad vill du veta när du träffar någon?

Exempel på saker att fråga:

Var bor du?
Har du några barn? Hur många barn har du? Vad heter de?
Vad tycker du om för mat?
Vad tycker du om att göra?
Vad vill du jobba med?
Vilken är din favorit-film?

YRKESVENSKA

Ord

Kapitel 1

Balkong = En utbyggnad på ett hus. Ett litet uterum utan tak och väggar som hänger ovanför marken. En balkong sitter fast i husets vägg.

Bild/bilder = teckning eller fotografi (bild tagen med kamera). I detta kapitel betyder bilder fotografier. Liv visar fotografier (foton) för Sara.

Äldreboende = Ett stort hus där gamla människor bor

Ett hem/hemmet = En plats där någon bor. Ett hem kan vara ett hus, en stuga, ett rum eller en lägenhet.

Personal = De människor som jobbar på äldreboendet

Diskutera:

Liv visar bilder på sin familj. Sara undrar varför inte Livs mamma bor med Livs familj. En familj kan se ut på många olika sätt. Hur ser din familj ut?

Kapitel 2

Lågt hus = Ett hus med bara en våning

Tegel = En slags sten gjord av bränd lera

Ledsen = Inte glad

Lägenhet = Ett rum med kokvrå och toalett

Trevligt = Fint, bra

Ensamma = Utan sällskap, själva

Bråttom = Ont om tid. Här är det personalen som verkar ha bråttom. De springer fram och tillbaka.

Diskutera:

Varför blir Sara ledsen när hon är på Björkgården?

Kapitel 3

Bingo = Ett slags spel där man har ett papper med en massa siffror på. En person läser upp olika siffror och man ska få fem i rad.

Dåligt minne = Man kommer inte ihåg saker. Till exempel vilken dag det är eller var man är.

Kommer inte ihåg = Betyder samma sak som dåligt minne

Fåtölj = En slags stol med mjukt tyg

Vän = Kompis, kamrat

Duka bordet = Sätta fram koppar, tallrikar och glas

Kapitel 4

Saknar = Längtar efter

Mormor = Mammas mamma

Spökhistoria = En berättelse (saga) om spöken

Spöke/spöken = Andar, människor som är döda och kommer tillbaka

Historia/historier = Berättelser och sagor

Otäcka = Hemska

Syskon = Bröder och systrar

Diskutera:

”Sara fick vara som en vuxen och mormor blev som ett barn.” Vad menas med det?

Kapitel 5

Hitta tillbaka = Veta vart man ska gå någonstans

Ta hand om = Hjälpa, stötta någon

Diskutera:

”Eva tar ingen plats.” säger Liv. Vad menar hon när hon säger så, tror du?

”Jag tror inte att hon är ensam”, svarar Sara. Vad menar hon, tror du?

Kapitel 6

Visa någon runt = Gå runt och visa någon hur det ser ut, exempelvis på ett äldreboende

Matsal = Ett rum där man sitter och äter

Sittdans = Dans som utförs sittande, i rullstol eller på stol

Konstigt = Underligt, märkligt

Rullstol = En stol på hjul. Ett hjälpmedel om man inte kan gå själv

Lapp = En bit papper

Uppgift 1.

Sätt in rätt ord i rätt sammanhang.

Ord att använda:

a) *lapp*

b) *tegel*

c) *duka*

d) *Rullstol*

e) *äldreboendet*

f) *personalen*

g) *sittdans*

h) *ta hand om*

i) *lägenheter*

j) *bråttom*

k) *fåtöljen*

l) *trevligt*

m) *dåligt minne*

n) *bingo*

Dans som utförs sittande, av personer som sitter i _____ kallas för

_____.

Det stod på en _____ att det skulle vara fika i matsalen. När vi kom dit var

_____ inte klara. De höll på att _____. I mitten stod blommor i en

vas. Det såg så _____ ut.

_____ Björkängen består av flera _____. Huset är byggt i rött _____.

Att ha _____ och att inte komma ihåg saker betyder ungefär samma sak.

Att spela _____ innebär att spela ett slags spel med olika siffor.

När jag kom hem var jag mycket trött. Hela dagen hade jag längtat efter att få sätta mig i _____ och titta på teve.

– Kan du _____ din syster en stund? Jag är försenad och har _____ till jobbet.

Uppgift 2

Öva dialogen två och två

A

– Vill du ha lite kaffe, Sven?

– Ja tack.

– Vill du ha socker i?

– Bara en sukett tack.

– Vill du ha mjölk i?

– Nej, jag dricker det svart.

– En bit rulltårta kanske?

– Jag får inte äta socker för min diabetes. Jag tar en knäckemacka istället. Har ni medvurst?

– Det har vi. Jag ska gå och bre en till dig med detsamma.

B

- Vill du ha lite eftermiddagskaffe, Edith?
- Nu hörde jag inte riktigt ...
- Jo, jag frågade om du vill ha eftermiddagskaffe.
- Ja, det vore hemskt gott. Vad blir det för fikabröd?
- Samira har bakat en sockerkaka.
- Åh, så trevligt. Då vill jag ha en stor bit.
- Vill du ha kaffe eller te?
- Jag tror jag tar lite vichyvatten istället. Jag har sådan halsbränna idag.
- Usch då. Ja, då är det nog bäst att låta bli kaffet. Vill du komma ut en stund eller fikar du här inne?
- Jag blir nog kvar här. Jag blir så trött av alla mediciner.
- Då kommer jag in med en bricka till dig. Hej så länge.

C

- God förmiddag Elsa. Hur står det till idag?
- Jo, det är samma som vanligt.
- Det är sittgympa ute i matsalen. Vill du vara med?
- Jag vet inte om jag orkar idag.
- Det är bra om du är med en liten stund.
- Vilken tid börjar det?
- Om tjugo minuter.
- Ja, kanske en liten stund.
- Ska jag hämta rullatorn?
- Ja, tack. Den står ute i hallen. När är det bingo förresten?
- Det är inte förrän på torsdag. Och på fredag kommer Aina hit. Hon har lovat ta med både gitarren och dragspelet. Hon ska spela låtar av Evert Taube.
- Åh så roligt. Det får jag inte missa. Tänk vad mycket jag lyssnade på Taube när jag var ung.

